

Fråga om en arbetstagare stått till förfogande för arbete och därigenom haft rätt till lön.

Postadress
Box 2018
103 11 STOCKHOLM
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
Måndag-fredag
09.00-12.00
13.00-15.00

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2016-03-09
StockholmDom nr 17/16
Mål nr B 26/15

KLAGANDE

Cyncronia Bygg AB, 556744-6892, Box 597, 175 26 Järfälla
Ombud: jur.kand. Anders Fintling Kellman, Edsviksvägen 82,
191 43 Sollentuna

MOTPART

M.B. i Farsta
Ombud: jur.kand. Johan Thörn, Advokatfirma DLA Nordic KB, Box 7315,
103 90 Stockholm

SAKEN

lönefordran

ÖVERKLAGAD DOM

Uppsala tingsrätts dom den 5 februari 2015 i mål T 1349-13

Tingsrättens dom, se bilaga.

Bakgrund och tvisten

M.B. var anställd av Cyncronia Bygg AB (Cyncronia) mellan den 23 juni 2009 och den 25 augusti 2012. Parterna har upprättat två skriftliga anställningsavtal. Det ena avtalet är daterat den 23 juni 2009 och anger en månadslön om 25 625 kr ”inkl. semesterersättning”. Det andra är från den 9 juni 2010 och anger en månadslön om 26 100 kr ”inkl. semesterersättning”.

Parterna är ense om att M.B. har erhållit lägre lön än den månadslön som anges i anställningsavtalen.

Twisten gäller om M.B. har rätt till ytterligare lön för tiden den 1 april 2010 t.o.m. den 25 augusti 2012. Parterna är ense om att de yrkade beloppen motsvarar mellanskillnaden mellan den månadslön som framgår av anställningsavtalen och den lön som betalats till M.B. Parterna tvistar också om M.B. har rätt till semesterersättning på de yrkade lönebeloppen samt om Cyncronia är skyldigt att betala allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen. Vidare tvistar parterna om Cyncronia genom en handling med rubriken ”Överenskommelse” bekräftat att M.B. har rätt till ett lönebelopp om 60 000 kr.

Yrkanden m.m.

Cyncronia har yrkat att Arbetsdomstolen, med ändring av tingsrättens dom, ska ogilla M.B:s vid tingsrätten förda talan och förplikta honom att ersätta Cyncronia för dess rättegångskostnader där.

M.B. har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har samma bevisning som vid tingsrätten lagts fram.

Parterna har till stöd för sin talan åberopat samma grunder som vid tingsrätten med följande förtydliganden.

M.B.

Lönen

Cyncronia har under tiden den 1 april 2010 t.o.m. den 31 mars 2012 respektive den 1 april 2012 t.o.m. den 25 augusti 2012 inte betalat ut den lön som framgår av anställningsavtalen. Den yrkade lönen avser mellanskillnaden mellan den i anställningsavtalen angivna lönen och den lön som betalats till M.B. Lönebeloppen har beräknats med ledning av de lönespecifikationer som Cyncronia upprättat. Där sådana saknas har lönen beräknats schablonmässigt utifrån de nettolönebelopp som M.B. erhållit.

M.B. har rätt till den månadslön som anges i anställningsavtalen. Han har stått till förfogande för arbete och har därför rätt till lön även om arbetsgivaren inte tillhandahållit honom några arbetsuppgifter. Avtalen mellan Cyncronia och M.B. innebär att han har rätt till den avtalade månadslönen oavsett hur många timmars arbete Cyncronia erbjöd honom.

Det kan inte vitsordas att M.B. varit frånvarande från arbetsplatsen i den utsträckning som Cyncronia gör gällande. Stämpelklockan har inte alltid fungerat och M.B. åkte ibland mellan arbetsplatserna och kunde därför inte alltid stämpla in och ut.

Om avdrag från lönen ska göras på grund av att M.B. skulle ha varit frånvarande vitsordas att avdrag ska göras med 1/174 av månadslönen per timme.

M.B. har vid ett flertal tillfällen påpekat för Cyncronias företrädare att han inte fått den lön som överenskommit.

Utkastet till överenskommelse

Cyncronia har upprättat en ”Överenskommelse” som bl.a. anger att Cyncronia har en skuld till M.B. om 60 000 kr som lön. ”Överenskommelsen” har undertecknats av Cyncronias företrädare N.F.K. Genom handlingen har Cyncronia bekräftat att bolaget i vart fall är skyldigt M.B. lön motsvarande detta belopp.

Semesterersättningen och det allmänna skadeståndet

M.B. har rätt till semesterersättning på de yrkade lönebeloppen. Semesterersättningen skulle ha betalats ut en månad efter att anställningen upphörde. Så har inte skett. Cyncronia har härigenom brutit mot semesterlagen och ska därför åläggas att betala allmänt skadestånd.

Cyncronia har inkluderat semestertillägget i den löpande månadslönen. Genom att inte betala semesterlön (inklusive semestertillägg) i samband med semestern har Cyncronia brutit mot semesterlagen och ska därför åläggas att betala allmänt skadestånd.

M.B. har under den aktuella tiden inte haft någon betald semesterledighet.

Cyncronia

Lönen

Det är riktigt att Cyncronia under den aktuella tiden inte till M.B. betalat den månadslön som anges i anställningsavtalen. Det vitsordas att de yrkade beloppen avseende lön motsvarar skillnaden mellan den i anställningsavtalen angivna lönen och den till M.B. betalade lönen.

M.B. har varit anställd för arbete på heltid, vilket motsvarar 174 timmar per månad. Arbetstiden var förlagd måndag–fredag kl. 7–16, med undantag för helgdagar och semester.

Cyncronia har gjort avdrag från M.B:s lön till följd av att han varit frånvarande från arbetet. Eftersom han inte varit på arbetsplatsen har han inte stått till förfogande för arbete. För frågan om Cyncronia haft rätt att göra avdrag för frånvaron saknar det betydelse om M.B. varit avlönad med månadslön eller timlön.

Avdragen har framgått av de lönespecifikationer som M.B. erhållit. Han har inte vid något tillfälle anmärkt mot dessa. Avdrag har skett med 1/174 av månadslönen per timme som M.B. varit frånvarande. För tiden fram t.o.m. augusti 2011 var avdraget per timme 141 kr. För tiden därefter var avdraget 134 kr per timme. Att avdraget sänktes berodde på att Cyncronia och de anställda då kom överens om en sänkning av lönen till följd av Cyncronias ansträngda ekonomi.

I vissa fall har M.B:s frånvaro lagts ut som betald semester.

Närmare om frånvaron

Närvaron vid Cyncronia redovisades fram till den 7 mars 2011 genom att arbetstagarna lämnade in tidsedlar. Cyncronia har upprättat lönespecifikationerna på grundval av dessa. För tiden därefter har Cyncronia använt ett

tidredovisningssystem där arbetstagarna stämplat in sin närvaro. Av lönespecifikationerna och utdrag från tidredovisningssystemet framgår att M.B. under den aktuella perioden varit frånvarande omkring 1 000 timmar.

Utkastet till överenskommelse

Den aktuella handlingen utgör ett förslag till avtal som inte accepterades av M.B. Enligt förslaget skulle Cyncronia betala 60 000 kr till M.B., men detta var villkorat dels av att M.B. inte avslutat sin anställning, dels av att Cyncronias likviditet inte skulle äventyras. Eftersom M.B. sagt upp sin anställning hos Cyncronia har skulden annullerats i enlighet med avtalets ordalydelse. Vidare har Cyncronias likviditet inte medgivit att skulden ska regleras varför den inte under några omständigheter förfallit till betalning.

Semesterersättningen och det allmänna skadeståndet

Cyncronia har ingen löneskuld till M.B. och Cyncronia är därför inte skyldigt att betala den yrkade semesterersättningen.

Vidare har M.B. tagit ut de 25 betalda semesterdagar per år han har varit berättigad till. Han har under åren 2010–2012 haft 79,5 dagars semester. Vid semesterledighet har M.B. erhållit sin fasta lön. Denna har beräknats som 8 timmar x 1/174 av månadslönen. Enligt anställningsavtalet har semestertillägget varit inräknat i månadslönen.

Domskäl

M.B:s krav på lön och semesterersättning

Innebörden av M.B:s anställningsavtal

Parterna är ense om att M.B. inte har erhållit den lön som framgår av anställningsavtalen. Cyncronia har anfört att bolaget har gjort avdrag från lönen på grund av att M.B. varit frånvarande från arbetet och att han genom att inte inställa sig på arbetsplatsen inte har stått till förfogande för arbete. M.B. har gjort gällande att han har stått till förfogande för arbete och att han haft rätt till lön även om Cyncronia inte tillhandahållit honom några arbetsuppgifter.

Som allmän utgångspunkt gäller på den privata sektorn att en arbetstagare måste stå till arbetsgivarens förfogande för arbete för att ha rätt till lön, om arbetstagaren inte i det särskilda fallet har befriats från denna skyldighet eller det finns bestämmelser om att ersättning ändå skall utgå (AD 1999 nr 93). Vad som avses med att stå till förfogande för arbete kan variera beroende på vilka arbetstidsarrangemang som t.ex. följer av avtal eller tillämpas på arbetsplatsen.

Parterna är ense om att M.B. har varit tillsvidareanställd hos Cyncronia för arbete på heltid – 40 timmar per helgfri vecka – och att han avlönats med månadslön. Cyncronia har gjort gällande att arbetstiden var förlagd måndag–

fredag kl. 7–16, med undantag för helgdagar och semester, men att det funnits möjlighet att i viss mån förskjuta den tidpunkt när arbetet skulle börja respektive sluta. Detta har inte ifrågasatts av M.B. Av anställningsavtalet framgår att M.B:s arbetsuppgifter bestod i fastighetsservice. Det anförda talar entydigt för Cyncronias uppfattning att M.B:s anställningsavtal innebar att han – för att erhålla full lön – varit skyldig att infinna sig för arbete på av Cyncronia bestämda tider och platser om Cyncronia inte meddelat något annat.

Det kan tilläggas att det för denna bedömning saknar betydelse om M.B:s har avlönats med månads- eller timlön.

M.B:s frånvaro

Cyncronia har gjort gällande att skillnaden mellan den i anställningsavtalen angivna lönen och den utbetalade lönen beror på att bolaget gjort avdrag för tider när M.B. inte infunnit sig på arbetet. Cyncronia har vidare anført följande. Fram till den 7 mars 2011 redovisades närvaron genom att arbetstagarna lämnade in tidsedlar till Cyncronia. I tiden efter den 7 mars 2011 användes istället ett tidredovisningssystem där arbetstagarna stämplade in sin närvaro. De upprättade lönespecifikationerna har baserats på tidsedlarna respektive tidsredovisningen.

M.B. har inte vitsordat att han varit frånvarande från arbetsplatsen i den utsträckning som Cyncronia gjort gällande. Han har hävdats dels att han åkte mellan olika arbetsplatser och därför inte kunde använda stämpelklockan, dels att stämpelklockan inte fungerade.

Cyncronia har tillbakavisat dessa uppgifter och anført att Cyncronia bara hade en arbetsplats i taget samt att stämpelklockan fungerade tillfredsställande.

Arbetsdomstolen gör följande överväganden.

Som framgått innebar M.B:s anställningsavtal att han – för att vara berättigad till lön – skulle inställa sig för arbete på av Cyncronia bestämda tider och platser om Cyncronia inte meddelat något annat. Utredningen ger inte stöd för att Cyncronia skulle ha meddelat M.B. att han tidvis inte behövde infinna sig på arbetet.

M.B. lönekrav avser arbete utfört under knappt två år och sex månader. Ingen av parterna har presterat någon sammanhängande redovisning av hur M.B. arbetat under den aktuella perioden eller hur de arbetade timmarna sammanhänger med de löneutbetalningar som skett. Underlaget för Arbetsdomstolens bedömning är härigenom knapphändigt.

För tiden fram till den 7 mars 2011 har Cyncronia gjort gällande att lönespecifikationerna baseras på tidsedlar som M.B. lämnat. Detta har inte bestritts av M.B. Tidsedlarna har inte ingivits i målet.

För perioden den 7 mars 2011 t.o.m. den 25 augusti 2012 har Cyncronia återopat utdrag ur bolagets tidredovisningssystem. Enligt detta har M.B. varit registrerad för arbete under 1 843 timmar. Detta betyder att M.B. under en period om 17 månader och 18 dagar var registrerad för arbete i genomsnitt strax över 100 timmer per månad. Perioden löper över två somrar. Om man antar att M.B. under perioden haft betald semesterledighet under femtio dagar – vilket han bestrider – skulle M.B:s semester och registrerade arbetstid tillsammans motsvara strax under 130 timmar per månad. Det antal timmar som M.B. varit registrerad för arbete understiger således påtagligt de drygt 170 timmar per månad som skulle motsvara 40 timmars arbete per vecka.

De uppgifter som M.B. i förhöret lämnat om hur han arbetat är svävande och oklara. Någon annan bevisning om hur han arbetat har han inte lagt fram. M.B. har i förhöret berättat att stämpelklockan inte alltid fungerade samt att han åkte mellan arbetsplatser och därför inte alltid kunde stämpla in. Han har inte ifrågasatt att de timmar som är registrerade i tidredovisningssystemet skulle vara missvisande av andra orsaker.

N.F.K. har i förhör förnekat att tidregistreringen inte skulle ha fungerat och berättat att bolaget bara arbetade på en arbetsplats i taget.

M.B. har berättat att han vid upprepade tillfällen påpekat för Cyncronia att lönespecifikationerna varit felaktiga och att han inte fått lön för alla timmar som han stått till förfogande. N.F.K. har i förhör förnekat att M.B. skulle ha påpekat att lönespecifikationerna var felaktiga. Enligt Arbetsdomstolen finns det i denna del inte skäl att ge någon utsaga försteg framför den andra och det är därmed inte visat att M.B. under anställningen invänt att lönespecifikationerna var felaktiga.

Sammanfattningsvis gör Arbetsdomstolen följande bedömning av bevisningen. Utdraget ur tidredovisningssystemet ger stöd för att M.B. haft en omfattande frånvaro under den aktuella perioden. De invändningar som M.B. riktat mot utdraget rubbar inte denna bedömning. Inte heller är det visat att M.B. under anställningen anmärkt att lönespecifikationerna var felaktiga. Det finns inte anledning att tro annat än att M.B:s frånvaromönster varit detsamma även innan Cyncronia började använda ett tidredovisningssystem i form av stämpling. Mot denna bakgrund ger utredningen inte stöd för att M.B. har stått till Cyncronias förfogande i större utsträckning än vad bolaget gjort gällande.

Utkastet till överenskommelse

M.B. har till stöd för sina krav hänvisat även till ett utkast till överenskommelse mellan parterna. I handlingen anges att M.B:s lön är motsvarande 23 316 kr per månad (dvs. lägre än den lön som angavs i anställningsavtalen), att Cyncronia har en skuld till M.B. om totalt 60 000 kr som lön efter skatt, att skulden kommer att betalas ut till M.B. i mån av överskott för Cyncronia och att den inte får äventyra likviditeten i Cyncronia, samt att skulden är knuten till anställning och annulleras om M.B. skulle avsluta sin anställning i Cyncronia.

Enligt M.B. visar handlingen att Cyncronia ansett sig ha en löneskuld till honom om 60 000 kr efter skatt.

Enligt Cyncronia är handlingen ett förslag till avtal där M.B. under vissa villkor skulle ha rätt till 60 000 kr efter skatt, mot att M.B. gick med på en viss lönesänkning. Enligt Cyncronia var det M.B. som önskade att uttrycket ”löneskuld” skulle användas, men att beloppet närmast motsvarade en bonus som skulle utgå om bolagets ekonomi medgav det. M.B. undertecknade inte handlingen.

Parterna är ense om att något avtal i enlighet med utkastet inte kom till stånd.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Av utkastets ordalydelse framgår att M.B. skulle erhålla det aktuella beloppet under förutsättning bl.a. att han gick med på en viss lönesänkning och bolaget visade överskott och att en utbetalning inte skulle äventyra likviditeten i Cyncronia. Mot denna bakgrund ger inte det förhållandet att beloppet i utkastet benämns ”en skuld” stöd för att Cyncronia genom utkastet erkänt att bolaget hade en löneskuld till M.B. på det sätt han hävdar.

Sammanfattande slutsatser i denna del

Arbetsdomstolen har funnit att M.B:s anställningsavtal innebar att han – för att erhålla full lön – varit skyldig att infinna sig för arbete på av Cyncronia bestämda tider och platser. Vidare har domstolen funnit att utredningen inte ger stöd för att M.B. har stått till Cyncronias förfogande i större utsträckning än vad bolaget gjort gällande. Inte heller är det visat att Cyncronia skulle ha meddelat M.B. att han tidvis inte behövde infinna sig på arbetet. Bolaget har därför varit berättigat att göra avdrag från månadslönen för den tid M.B. varit frånvarande. M.B. har vid denna bedömning vitsordat att ett avdrag får göras med 1/174 av månadslönen per timme och har inte i andra avseenden ifrågasatt avdragets storlek. Hans yrkande avseende utebliven lön för perioderna den 1 april 2010 t.o.m. den 31 mars 2012 respektive den 1 april 2012 t.o.m. den 25 augusti 2012 ska därför avslås.

M.B. yrkande om semesterersättning avser de yrkade lönebeloppen. Eftersom yrkandena avseende utebliven lön avslås ska även yrkandena om semesterersättning avslås.

Tingsrättens dom ska ändras i enlighet därmed.

Allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen

M.B. har yrkat skadestånd för brott mot semesterlagen genom att Cyncronia dels har underlåtit att i enlighet med 30 § semesterlagen betala ut semesterersättning till M.B. inom rätt tid, dels i strid med 26 § semesterlagen löpande inkluderat semesterlönen i månadslönen.

Arbetsdomstolen har ovan kommit till slutsatsen att M.B. inte haft rätt till den yrkade semesterersättningen. Yrkandet om skadestånd för brott mot 30 § semesterlagen ska därmed avslås och tingsrättens dom ändras i enlighet därmed.

Enligt 26 § semesterlagen ska en arbetsgivare betala ut semesterlön till arbetstagaren i samband med semesterledighet. Cyncronia har ostridigt inkluderat semesterlönen i M.B:s månadslön. Cyncronia är därmed skadeståndsskyldigt gentemot M.B. Yrkat belopp, 5 000 kr, är skäligt och ska dömas ut.

Rättegångskostnader

M.B. har i allt väsentligt förlorat målet. Cyncronia ska därför befrias från skyldigheten att ersätta M.B. för rättegångskostnaderna vid tingsrätten. M.B. ska istället som förlorande part ersätta Cyncronias rättegångskostnader såväl vid tingsrätten som i Arbetsdomstolen. De yrkade beloppen är skäliga.

Domslut

1. Med upphävande av punkterna 1–4 i tingsrättens domslut förpliktar Arbetsdomstolen Cyncronia Bygg AB att till M.B. betala allmänt skadestånd med 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 mars 2013 till dess betalning sker.
2. Med upphävande av punkten 5 i tingsrättens domslut förpliktar Arbetsdomstolen M.B. att ersätta Cyncronia Bygg AB för rättegångskostnader vid tingsrätten med 123 609 kr, varav 123 120 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från den 5 februari 2015 till dess betalning sker.
3. Arbetsdomstolen förpliktar M.B. att ersätta Cyncronia Bygg AB för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen med 52 800 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Jonas Malmberg, Ulla Erlandsson, Berndt Molin, Claes Frankhammar, Elisabeth Bjar, Marcel Carlstedt och Margareta Zandén.
Enhälligt.

Rättssekreterare: Malin Stensbäck

Tingsrättens dom (ledamot: Nils Pålbrant)

YRKANDEN M.M.

M.B. har yrkat i

första hand att tingsrätten ska förplikta Cyncronia att till honom betala

1. 107 263 kr avseende utebliven lön under perioden 2010-04-01 - 2012-03-31,
2. 12 872 kr avseende utebliven semesterersättning på beloppet ovan,
3. 48 610 kr avseende utebliven lön under perioden 2012-04-01 - 2012-08-25,
4. 5 833 kr avseende utebliven semesterersättning under perioden 2012-04-01 - 2012-08-25, samt
5. 25 000 kr i allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen.

Ränta har yrkats enligt 3 och 6 §§ räntelagen på beloppet under punkten 1 från den 31 mars 2012,

på beloppet under punkten 3 från den 25 augusti 2012,

samt på beloppen under punkten 2 och punkten 4 från den 25 september 2012; samtliga belopp intill dess betalning sker.

På beloppet under punkten 5 har yrkats ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från dagen för delgivning av stämningsansökan intill dess betalning sker.

M.B. har yrkat i *andra hand* att tingsrätten ska förplikta Cyncronia att till honom betala

1. 60 000 kr avseende utebliven lön under perioden 2010-01-01-2012-08-25,
2. 7 200 kr avseende utebliven semesterersättning på beloppet under punkten 1 ovan, samt
3. 25 000 kronor i allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen.

Ränta har yrkats enligt 3 och 6 §§ räntelagen på beloppet under punkten 1 från den 25 augusti 2012, samt på beloppet under punkten 2 från den 25 september 2012; samtliga belopp intill dess betalning sker.

På beloppet under punkten 3 yrkas ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från dagen för delgivning av stämningsansökan intill dess betalning sker.

Cyncronia Bygg AB

Cyncronia Bygg AB (Cyncronia) har bestritt M.B:s samtliga yrkanden.

Cyncronia har förklarat att det inte har någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Parterna har yrkat ersättning för sina respektive rättegångskostnader.

PARTERNAS GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

M.B.

M.B. har varit anställd hos Cyncronia som byggnadsarbetare från den 23 juni 2009 till anställningen upphörde den 25 augusti 2012. Enligt ett anställningsavtal daterat den 23 juni 2009 uppgick M.B:s månadslön hos Cyncronia till 25 625 kr före skatt ”inkl. semesterersättning”. Det anställningsavtalet ersattes den 9 juni 2010 av ett nytt anställningsavtal, som angav att M.B:s

månadslön nu uppgick till 26 100 kr före skatt ”inkl. semesterersättning”. I M.B:s anställningsavtal anges inte att månadslönen baseras på 174 arbetade timmar i månaden vilket Cyncronia ansett. M.B. är alltså, oavsett hur många timmars arbete Cyncronia erbjöd honom i månaden, berättigad till en fast månadslön om ”25 625 kr före skatt inkl. semesterersättning” och från och med den 9 juni 2010 en fast månadslön om ”26 100 kr före skatt inkl. semesterersättning”. Vad Cyncronia avtalat med övriga arbetstagare eller vad bolaget angivit i den av bolaget upprättade överenskommelsen saknar betydelse. M.B. har vid ett flertal tillfällen muntligen till bolagets företrädare N.F.K. påpekat att han erhållit lägre lön än vad som överenskommit. Han har alltså inte accepterat de löner han fått.

Av ”överenskommelsen” framgår klart enligt andra stycket att Cyncronia har en löneskuld till M.B. uppgående till 60 000 kronor. Överenskommelsen är undertecknad av Cyncronias ställföreträdare N.F.K. Bakgrunden till att den upprättades var att M.B. vid ett flertal tillfällen påpekat att han erhållit för lite lön. M.B. begärde därför att bolaget upprättade ett ”intyg” som klargjorde att bolaget hade en skuld till honom eftersom han inte ville gå miste om pengarna. M.B. menar således att överenskommelsen inte skulle ses som en bonus på sätt Cyncronia hävdar. Överenskommelsen har vidare upprättas av Cyncronia men den har inte undertecknats av M.B. eftersom han inte godtagit villkoren. Den är därför i sig inte gällande, men av dess ordalydelse följer ändå att bolaget godtagit att de haft en löneskuld till honom, motsvarande åtminstone 60 000 kr.

Beräkning av M.B:s lönefordran

M.B. har inte erhållit avtalad lön. Han har haft månadslön.

Utgångspunkten för beräkningen av de yrkade lönebeloppen är den avtalade månadslönen och den nettolön som M.B. faktiskt erhållit från Cyncronia enligt kontoutdrag från de aktuella perioderna. Vid beräkning av det faktiskt erhållna bruttobeloppet har antingen det av Cyncronia angivna bruttolönebeloppet på aktuell lönespecifikation använts i de fall det faktiskt erhållna nettolönebeloppet överensstämmer med det av bolaget angivna nettobeloppet i lönespecifikationen för samma period. I de fall lönespecifikation saknas för den aktuella perioden har en schablonmässig omräkningsfaktor om 0,68 använts för att beräkna bruttolönebeloppet ($\text{nettolönebelopp}/0,68 = \text{bruttolönebelopp}$), baserat på en schablonskatt om 32 %.

M.B:s månadslön uppgick under perioden april 2010 - juni 2010 till 25 625 kr ”inkl. semesterersättning” och under perioden juni 2010 - augusti 2012 uppgick hans månadslön till 26 100 kr ”inkl. semesterersättning”.

När M.B. inte fick ut sin lön, kontaktade han sitt fackförbund Byggettan och de hade förhandlingar med Cyncronia. I dessa förhandlingar har Cyncronia uppgivit att ”semestertillägget är inbakat i lönen av administrativa skäl”. Av detta skäl kan M.B:s bruttomånadslön exklusive semesterlön beräknas på följande sätt.

Enligt 16 § semesterlagen ska semesterlön beräknas antingen enligt den s.k. sammalöneregeln eller också enligt den s.k. procentregeln. Av sammalöneregeln i 16 a § följer att semesterlön utgör den vid semestertillfället aktuella månadslönen, samt ett semestertillägg. Semestertillägget för en månadsavlönad arbetstagare utgör 0,43 % av månadslönen.

Såsom anställningsavtalens ordalydelse och Cyncronias invändning får förstås (dvs. att semestertillägget motsvarande 0,43 % inbakats löpande i månadslönen) innebära det ovanstående således att M.B:s månadslön uppgick till 25 533 kr ($25\,625 - (1101,875/12)$) för perioden april 2010 - juni 2010 och till 26 006 kr ($26\,100 - (1122,30/12)$).

Under perioden april 2010 - mars 2012 har M.B. intjänat totalt 623 198 kr i sin anställning (varav 311 126 kr avser perioden april 2010 - mars 2011 och 312 072 kr avser perioden april 2011 - mars 2012).

Cyncronia har dock endast utbetalat totalt 515 935 kr (varav 265 726 kr under perioden april 2010 - mars 2011 och 250 209 kr under perioden april 2011 - mars 2012) till M.B. under den angivna perioden. Cyncronia ska således förpliktas betala det återstående beloppet om 107 263 kr avseende utebliven lön till M.B.

Vidare har M.B. intjänat totalt 125 399 kr under perioden april 2012 - augusti 2012, men har under samma period endast erhållit totalt 76 789 kr. Cyncronia ska således förpliktas utge det återstående beloppet om 48 610 kr ($125\,399 - 76\,789$) avseende utebliven lön till M.B.

I andra hand ska ersättningsbeloppet för utebliven lön uppgå till 60 000 kr, vilket är det belopp som framgår av löneöverenskommelsen.

Utebliven semesterersättning

M.B. har inte erhållit all den semesterlön han intjänat i sin anställning. Av 28 § semesterlagen framgår att om anställningen upphör innan arbetstagaren har fått den semesterlön som tjänats in, ska arbetstagaren istället få semesterersättning. Semesterersättning ska enligt 30 § semesterlagen betalas ut till arbetstagaren utan oskäligt dröjsmål och senast en månad efter anställningens upphörande.

Enligt 29 § semesterlagen bestäms semesterersättning enligt grunderna för beräkning av semesterlön. Av 16 b § semesterlagen följer att semesterlön utgör tolv (12) procent av arbetstagarens förfallna lön i en anställning under intjänandeåret.

Semestersättningen har således beräknats på följande sätt.

På det återstående lönebeloppet om 107 263 kr avseende perioden april 2010 - mars 2012 uppgår semesterersättningen till ett belopp om 12 872 kr ($107\,263 \text{ kr} \times 12 \%$). Vad gäller perioden april 2012 - augusti 2012 har M.B. intjänat totalt 125 399 kr. Semesterersättningen uppgår således till 5 833 kr ($125\,399 \text{ kr} \times 12 \%$).

I andra hand ska semesterersättning utgå med 7 200 kr (60 000 x 12 %).

Brott mot semesterlagen

Cyncronia har genom att inte betala ut semesterersättning till M.B. inom den i 30 § semesterlagen föreskrivna tiden gjort sig skyldigt till brott mot semesterlagen. Bolaget ska därför till M.B. betala ett allmänt skadestånd om 20 000 kr jämlikt 32 § semesterlagen.

Vidare har Cyncronia genom att löpande inkludera semesterlön motsvarande semestertillägget om 0,43 % enligt 16 a § semesterlagen i månadslönen brutit mot 26 § samma lag. Enligt 26 § semesterlagen ska en arbetsgivare betala ut semesterlön till arbetstagaren i samband med semesterledighet. Cyncronia ska således förpliktas betala allmänt skadestånd om 5 000 kr till M.B.

Cyncronia

Anställningsavtalen är i och för sig dåligt utformade, men de kan tolkas på olika sätt. Men att tolka anställningsavtalet på sådant sätt att man inte skulle behöva vara på jobbet för att få lön, är ett fullständigt unikt tolkningssätt. Detta förekommer inte i byggbranschen eller i någon annan bransch. Ersättning ska utgå enligt arbetade timmar. Det är därför bolaget har en tidsredovisning. Oavsett om man har timlön eller månadslön så måste avdrag göras vid frånvaro. Det fanns ingen ”erbjudandeklausul”. Bolaget hade arbetstiden 7-16, vardagar, med undantag för helgdagar och semester. Bolaget har betalat korrekt lön. Arbetstidslagen har följts. Har man arbetat över 40 timmar, har man då fått övertidsersättning. Alla tider är redovisade på varje lönespecifikation. M.B. har inte vid något tillfälle sagt att det skulle vara fel på dessa.

Vad gäller semester finns olika modeller att räkna på. Mellan åren 2010-2012 har M.B. haft sammanlagt 79,5 dagars semester. Då har M.B. fått betalt för åtta timmar om dagen fast han inte varit på arbetet. Han har inte på något sätt ifrågasatt antalet semesterdagar. Den lön som är utbetald är $79,5 \times 8 \times 141 \text{kr} = 89\,676 \text{kr}$.

Det Byggnads anser vara rätt lön är 748 798 kr. Om 12 procent räknas på denna summa, så kommer man fram till 89 676 kr. Bolaget har betalat full semester, fast det har varit frånvaro. Om man går på 12 procentregeln utifrån den lön som betalats ut, $592\,574 \text{kr} / 89\,676$, då har han fått 15 % i ersättning, betydligt över de gränser som anges i semesterlagen. Då finns det ingen semestereskuld kvar att betala.

M.B. har haft en bilförmån som värderats till 2 300 kr i månaden.

Avtalet om 60 000 kr har inte träffats. Cyncronia godtar den inställningen.

Yrkandet om skadestånd faller platt eftersom det inte finns någon semestereskuld kvar.

UTREDNINGEN

M.B. och Cyncronias ställföreträdare N.F.K. har hörts under sanningsförsäkringen.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning i enlighet med vad som antecknats i tingsrättens protokoll.

De som har hörts har berättat i huvudsak följande.

M.B.

Han tolkade avtalet som att månadslönen var något han var berättigad till varje månad. Nästan varje månad påpekade han för N.F.K. att han inte fick sin avtalade månadslön. Denne sa då att det inte fanns pengar att betala med, men att han skulle betala när han fick betalt av kunden. Han slutade på bolaget eftersom de inte betalade hans lön, semesterersättning och sjuklön. Vid vissa tillfällen fungerade inte stämpelklockan på byggena och att han åkte även ibland mellan byggena i sin tjänstebil. Han åkte runt mycket och kunde inte alltid stämpla in och ut. De belopp som står på lönespecifikationerna är de belopp han fått ut, men de arbetade timmarna stämmer inte.

N.F.K.

Bolaget har alltid haft timrapportering från dag 1. M.B. har själv lämnat in timmar till dess att de skaffade stämpelklocka och därefter utgick man från denna. Arbetstiden var 7-16 vilket är praxis i branschen. De anställda beräknades arbeta åtta timmar om dagen i arbetstid, vilket blir 174 timmar i månaden.

Semestern reglerades enligt en bilaga till anställningsavtalet. Den skulle anmälas skriftligen en månad innan den togs ut. M.B. var dock inte bra på att meddela semester skriftligt utan han fick varje månad i efterhand gå igenom dennes frånvaro och M.B. fick välja hur den skulle avräknas, som semester eller frånvaro.

Om en anställd kom sent till arbetet eller gick tidigare, var det frånvaro som denne inte fick betalt för. M.B. hade mycket frånvaro som generellt sett var oanmäld. Detta framgår tydligt av stämpelklockan. De dagar M.B. varit på jobbet har han skött det bra, men ibland har han varit borta hela dagar. Bilen fick M.B. använda till och från arbetet. De hade endast en arbetsplats i taget. M.B. åkte sällan och köpte material och gjorde denne det var det efter han kommit till arbetet.

De lönespecifikationer som inlämnats är riktiga och M.B. har aldrig klagat på någon sådan specifikation.

Det är korrekt att det i löneöverenskommelsen står att det står att det är fråga om en löneskuld. Det föreligger dock ingen sådan skuld. M.B. ville att det skulle uttryckas så, men han vet att det var fråga om en bonus.

DOMSKÄL

I målet föreligger två anställningsavtal. Bägge avtalen talar endast om att M.B. ska erhålla månadslön med 25 625 kr respektive 26 100 kr. Det framgår ingenstans att den avtalade månadslönen skulle vara beroende på hur många timmar M.B. arbetade. Avtalet har utformats av Cyncronia och eventuella

oklarheter i avtalet och hur detta ska tolkas, bör då ligga bolaget till last. M.B:s uppfattning att hans ersättning skulle baseras på den månadslön som framgår av avtalet, bör därför vinna bifall om inte Cyncronia kan visa annat.

Cyncronias inställning, såsom den får förstås, innebär att lönen likväl baserades på M.B. arbetade timmar bl.a. utifrån att han först skrev upp timmar och sedan använde stämpelklocka, men även att han skulle ha otillåten frånvaro och innehav av tjänstebil. Någon bevisning som talar för Cyncronias inställning har enligt tingsrättens uppfattning inte förebringats i målet. De lönespecifikationer och utdrag från stämpelklocka som förebringats är ostridiga uppgifter, men innebär likväl inte att det föreligger skäl att frångå vad som följer av avtalet. M.B:s uppgifter om att han varje månad har klagat på lönen kan heller inte lämnas utan avseende. Sammanfattningsvis menar tingsrätten att utgångspunkten ska vara att M.B. ska erhålla månadslön på det sätt som framgår av avtalen. Frågan blir då vilken lön som skulle ha utbetalats.

M.B. har utifrån den beräkning som redovisats för ovan, angett vilket belopp han anser att bolaget är skyldigt honom i utebliven lön för den aktuella tiden. Bolaget har inte vitsordat att beräkningen är riktig, utan kallat den ett räkneexempel, men heller inte påtalat på vad sätt den inte stämmer. Att de åberopade lönespecifikationerna skulle vara felaktiga, har dock inte påståtts. Tingsrätten saknar anledning att ifrågasätta de uträkningar som i denna del gjorts av M.B., varför tingsrätten bifaller M.B:s yrkande om utebliven lön. Cyncronia ska således i denna del förpliktas utge 107 263 kr + 46 810 kr = 154 073 kr till M.B.

Semesterlön

Tingsrätten har godtagit den beräkning M.B. har gjort vad gäller den lön han menar ännu inte har utbetalats av Cyncronia och som han anser sig vara berättigad till. På dessa belopp ska han även tillerkännas semesterlön.

Semesterlön kan beräknas på olika sätt beroende av bl.a. om det är fråga om en lön som är bestämd per månad eller om det är en lön som inte är bestämd per månad. Om det är fråga om en lön som är bestämd per månad finns huvudbestämmelsen om beräkning av semesterlön i 16 a § semesterlagen (semesterlön enligt sammalöneregeln). Sammalöneregeln innebär i huvudsak att semesterlönen är den vid semestertillfället aktuella månadslönen med ett semestertillägg för varje semesterdag med 0,43 procent av månadslönen.

Men av 28 § semesterlagen framgår, såsom M.B. hävdar, att om en anställning upphör innan arbetstagararen har fått den semesterlön som tjänats in, ska arbetstagararen i stället få semesterersättning. Denna ska enligt 29 § semesterlagen bestämmas enligt grunderna för beräkning av semesterlön och enligt 16 b § ska den utgöra 12 procent av arbetstagararens förfallna lön under intjänandeåret.

Tingsrätten godtar även den beräkning M.B. gjort vad gäller den semesterersättning denne ännu inte utfått. Han ska således tillerkännas ytterligare ersättning med 12 872 kr avseende perioden 1 april 2010 - 31 mars 2012 och med 5 833 kr avseende perioden 1 april 2012 - 25 augusti 2012.

Skadestånd

Enligt 26 § semesterlagen ska arbetsgivaren betala ut semesterlönen till arbetstagaren i samband med semesterledigheten. Avsteg från denna bestämmelse får ske bara till förmån för arbetstagaren eller genom kollektivavtal som avses i 2 a § andra stycket semesterlagen. Inget av dessa undantag är tillämpliga här. Utgångspunkten för den fortsatta bedömningen är således att Cyncronia hade att betala ut semesterlön i samband med M.B:s semesterledighet. När bolaget inte gjort detta är de i och för sig skyldiga att utge skadestånd enligt 32 § semesterlagen.

Bolaget har även brutit mot 30 § semesterlagen på sätt M.B. angett ovan.

Vid bedömning av om och i vad mån skada har uppstått skall hänsyn tas även till arbetstagarens intresse av att erhålla semesterledighet och till övriga omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse. Om det med hänsyn till skadans storlek eller andra omständigheter är skäligt, kan skadeståndet nedsättas eller helt bortfalla, se 32 § semesterlagen 2 och 3 stycket.

Cyncronia har gjort gällande att M.B. fått ut sammanlagt 79,5 dagars semester under åren 2010-2012. Cyncronia har även anfört att M.B. fått ut sina dagar retroaktivt, när denne inte varit på arbetet, och då även fått välja på om han ville ha ersättning för dessa dagar eller inte. Dessa uppgifter har inte ifrågasatts av M.B. utan får godtas. M.B. har även fått ut semesterlön löpande, vilket innebär att denne under den tid han arbetat hos bolaget fått ut sådan ersättning, även om den varit mindre än den han haft rätt till.

Vid en samlad bedömning av vad som visats, menar tingsrätten att den skadeersättning som bör tillerkännas M.B. inte är så stor som de belopp som yrkats. Ett samlat skadestånd ska skäligen bestämmas till 10 000 kr. Om sättet att beräkna ränta råder inte tvist.

RÄTTEGÅNGSKOSTNADER

Cyncronia ska vid denna utgången utge ersättning för M.B:s rättegångskostnader. Bolaget har förlorat i huvudsaken och den del de vinner i frågan om skadeståndet är så pass försumbar att någon annan fördelning i fråga om rättegångskostnaderna inte ska ske. Tingsrätten drar dock av en timme av kostnaderna, eftersom Cyncronia inte ska betala ersättning för den timme som M.B. var försenad vid tingsrättens huvudförhandling.

DOMSLUT

1. Cyncronia Bygg AB ska till M.B. betala 107 263 kr, jämte ränta enligt 3 och 6 §§ räntelagen (1976:635) från den 31 mars 2012 till dess betalning sker.
2. Cyncronia Bygg AB ska till M.B. betala 48 610 kr, jämte ränta enligt 3 och 6 §§ räntelagen (1976:635) från den 25 augusti 2012 till dess betalning sker.
3. Cyncronia Bygg AB ska till M.B. betala 18 705 kr, jämte ränta enligt 3 och 6 §§ räntelagen (1976:635) från den 25 september 2012 till dess betalning sker.

4. Cyncronia Bygg AB ska till M.B. betala allmänt skadestånd med 10 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1976:635) från den 21 mars 2013 till dess betalning sker.
5. Cyncronia AB ska utge ersättning för M.B:s rättegångskostnader med 222 803 kr, av beloppet avser 450 kr ansökningsavgift, 177 882 kr arbete och 44 471 kr mervärdesskatt.